

2012-SIKTET

FOLKARE SLÄKTFORSKARFÖRENING

Nr 3-4

Årg. 25

December 2012

Dubbelnumret

berättar om släktforskar-
dagarna i Gävle och om
mord och annat elände.

Bevara socknarna

Sidan 3

Vanartig gosse

lämnar Hall och blir sjöman.

Sidan 6f

Skräcken finkar

busarna.

Sidan 8f

Mord och eld i Knallasbenning

Sidan 9ff

Rapporter från Gävle

Sidan 16ff

Birgitta har tilldelats hedersdiplom

**God Jul och
Gott Nytt År**

FOLKARE SLÄKTFORSKARFÖRENING

Föreningen bildades 9 april 1987 och är ansluten till
Sveriges Släktforskarförbund och
Dalarnas Släktforskarförbund

Postadress: Garmakaregatan 5
774 31 AVESTA
Besöksadress: Garmakaregatan 5, AVESTA
Tel: 076-795 81 87
e-post: folkare.fsf@telia.com

Medlemsavgift: 175 kr
Famijmedlem: 60 kr
Ungdomsmedlem: 50 kr (t o m 20 år)
Medlemmar utanför Sverige 200 kr
Plusgiro 58 45 11 – 0

STYRELSE**Ordförande Birgitta Larhm**

tel 0226-55894, e-post: abl.avesta@tele2.se

Vice ordförande Britt-Marie Nygård

tel 0226-54621, e-post: britt.marie.nygard@gmail.com

Kassör Monica Burman

tel 0226-51352, e-post: systermonkan@hotmail.com

Sekreterare Monika Pettersson

tel 0226-52773, e-post: monika.p@delta.telenordia.se

Materialförvaltare Elisabet Eldh

tel 0226-22027, e-post: eeldh@live.se

Suppleant Hans Forsmark

tel 0226-61056, e-post: h.forsmark@telia.com

Suppleant Barbro Vikström

tel 0226-55602, e-post: babba.vikstrom@telia.com

Adjungerad Johnny Eriksson

tel 0225-770178, e-post: johnny.eriksson@storbo.se

Adjungerad Marie Gladh

tel 073-9685094, e-post: venne25@hotmail.com

Adjungerad Sylvia Lundewall

tel 0225-711158, e-post: sylvia@lundewall.st

VALBEREDNING**Bengt-Ove Andersson, sammankallande**

tel 0226-22040, e-post: larsols47@hotmail.com

Ingemar Jansson

tel 0226-51399, e-post: i.jansson@globalnet.net

Berit Nylén Åkergren

tel 0226-55182, e-post: lars-berit@telia.com

AN-SIKTET

Redaktörer: Birgitta Larhm och Barbro Vikström
adresser, se ovan

FSFs hemsida: www.avesta-hasse.se/folkare/

Redaktör: Hans Groth
tel 0226-58467, e-post: hans.groth@telia.com

Författaren ansvarar själv för insänt material.
Citat ur An-Siktet får göras om källan anges.

Innehåll:

Efterlysning!	2
Bevara sockenindelningen – uttalande från riksstämman	3
Nya medlemmar	3
Nytt i bokhyllan	3
Birgitta fick hedersdiplom	4
Passa på!	4
Styrelsen rapporterar!	5
Axel Robert Glad och Åkerbrukskolonin Hall	6
Dryga två meter och starka nypor	8
Superiets följder	9
Mystiskt mord- och mordbrandsdrama i Grytnäs	10
Blodsdramat i Grytnäs	14
Grytnäsbranden var ej mord?	15
Dramat i Grytnäs	15
Varthän? – Resor i tid och rum. Rapport från släktforskar dagarna i Gävle	16
SHF tar över Bygdeband	19
Avliden medlem	19
USA:s folkräkning 1940	19
Bilder från släktforskar dagarna i Gävle	20

Folkare Släktforskarförening

Garmakaregatan 5

(ingång på gaveln mot Åkes kiosk)

774 31 Avesta

tel 076-795 81 87

e-post folkare.fsf@telia.com

Efterlysning!

Jag söker efter någon som forskar på följande namn och byar i Folkärna.

Hans Andersson f. 1691. Hans far och mor Anders Rasmusson och Karin Germundsdotter i Utsund.

Karin Erikdotter f. 1686. Hennes far och mor Eric Jöransson och Brita Matsdotter i Östanfors.

Margareta Persdotter f. 1686. Hennes far och mor Länsmannen Pehr Bertilsson och Christina Larsdotter i Bäsinge.

Lars Ersson f. 1689. Hans far och mor Eric Pärsson och Kerstin Larsdotter i Bergshyttan.

Eric Jönsson f. 1716. Hans far och mor Jöns Ersson och Carin Andersdotter i Bäsinge.

Mats Persson f. 1725. Hans far och mor Per Persson och Anna Matsdotter i Lycka.

Med vänlig hälsning

Owe Rosén, Gävle

e-post ensembleo@hotmail.com

Tryck: Centrumtryck AB, Avesta

Bevara sockenindelningen - uttalande från riksstämman

Uttalandet görs med anledning av regeringens planer på att göra genomgripande förändringar av den svenska folkbokföringen. Den svenska befolkningsstatistiken har sedan 1600-talet utgått från en genom tiderna i princip oförändrad indelning av landet i ett par tusen församlingar (tidigare socknar). Församlings- och sockenindelningen är levande i människors medvetande och har stor betydelse för lokal identitet och tillhörighet. Den långa obrutna befolkningsstatistiken gör det möjligt att i historieforskning följa människor från vaggan till graven, till glädje för hundratusentals släkt- och bygdeforskare över hela Sverige. Denna befolkningsstatistik är väsentlig för planeringen av vår gemensamma framtid.

Sveriges Släktforskarförbund vill kraftfullt protestera mot alla planer på att förändra indelningsgrunden. Den gamla församlingsindelningen är, liksom socknarnas namn, levande historia med stark livskraft under nära tusen år och en integrerad del av landskapsmiljön. Den är en del av Sveriges immateriella kulturarv, vilket regeringen så sent som 2010 förbundit sig att skydda när man ratificerade Unescos konvention för skydd av det immateriella kulturarvet.

Sveriges Släktforskarförbund uppmanar regeringen att följa det förslag som Folkbokföringsutredningen (SOU 2009:75) föreslog i sitt betänkande, nämligen att folkbokföringen ska ske i historiskt stabila distrikt som följer Svenska kyrkans församlingsindelning 1999/2000.

Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma Gävle 25/8 2012.

Nya medlemmar

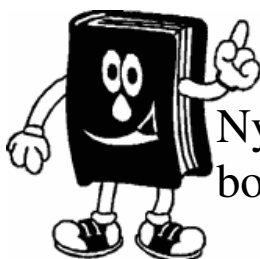
Medlemsnr 286
Stig Hellberg
Hälsingstrandsv 14
791 45 Falun

Ingrid Hoffmann
Garmakaregatan 5A
774 31 Avesta
ingrid.hoffmann@telia.com

Medlemsnr 380
Gunnel Ollas
Ollasvägen 1
774 97 Fors

Göran Skoglund
Midgårdsvägen 24
774 62 Avesta
goranskoglund@hotmail.se

Välkomna!

Nytt i
bokhyllan

Gåva av Sylvia Lundewall:

Smedforskarnas Årsskrift 2010 Smedregister för Småland,
Värmland och Östergötland till 1715
Svenska Smedsläkter Nr. 28 Hane del 2
Svenska Smedsläkter Nr. 29 Dybeck, Toll

Övriga nyheter:

Dalarna 2012 fest!
Dalarnas hembygdsbok årgång 82

Släktforskarnas årsbok 2012

Carl Åkerberg: *Blå boken* CD med Åkerbergs skriftliga kvarlåtenskap sammanställd av Sigurd Wiberg. Utgiven av Sällskapet Släktforskarne Fagersta.

Birgitta fick hedersdiplom vid släktforscardagarna i Gävle

Vi gratulerar Folkare Släktforskarförenings ordförande, Birgitta Larhm, som blev en av årets mottagare av hedersdiplom vid släktforscardagarna i Gävle. Motiveringen lyder:

Birgitta Larhm är ordförande i Folkare Släktforskarförening. Birgitta är också en av FSFs grundare och har varit engagerad i föreningen utan avbrott sedan dess start. I år är det hennes 23:e år som ordförande. Birgitta är också, sedan starten för 25 år sedan, redaktör för föreningens medlemsblad An-Siktet.

Birgitta Larhm har outtröttligt arbetat för källkritisk och noggrann släktforskning vilket hon har förmedlat bland annat genom alla de kurser hon har hållit, både för nybörjare och för dem som kommit lite längre i sin forskning.

Birgitta är FSFs representant i Dalarnas Släktforskarförbund och i Bergslagssamverkan. Hon har också varit ledamot en period i styrelsen för Sveriges Släktforskarförbund.

Birgittas hängivna föreningsarbete är mycket uppskattat av medlemmarna i Folkare Släktforskarförening.

Passa på!

Köp Rotemannen och få

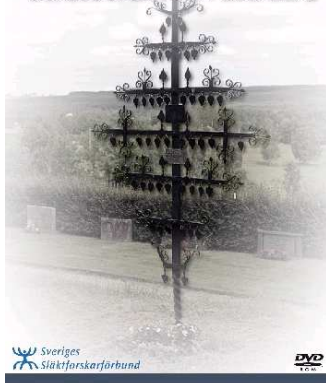
Gamla Stan under 750 år på köpet.

Gamla Stan är DVD:n som genom tusentals nedslag i källorna ger dig en inblick i den färgsprakande miljö som präglat öns innevånare genom tiderna. Den kompletterar Rotemannens uppgifter med fakta, kartor, bilder och filmklipp. Passa på! Köp *Rotemannen* och få *Gamla Stan under 750 år* på köpet.

Båda skivorna, Rotemannen och Gamla Stan till ett pris av 495 kr för medlem i FSF som betalas in på plusgiro 58 45 11-0 Folkare Släktforskarförening.

Nya Begravda i Sverige hjälper gravstensinventerare

BEGRAVDA I SVERIGE 2

Du har väl inte missat **Begravda i Sverige 2** som nyligen släpptes i Rötterbokhandeln? Nyutgåvan har ett betydligt mer omfattande innehåll än sin föregångare. Det beror på att fler av Sveriges kyrkogårdsförvaltningar valt att ansluta sig den här gången. Med *Begravda i Sverige 2* kan du söka dina anfäder bland cirka 3000 kyrkogårdar och nära 6,5 miljoner poster!

Är du gravstensinventerare? Då är *Begravda i Sverige* ett utmärkt hjälpmedel. Förbättrade kartor och datasortering har gjort det enklare att få en relevant avgränsning och sortering av gravarna och kvarteren. Möjligheten att markera och skriva ut en del av kartan underlättar också om du vill inventera en del av kyrkogården.

Begravda i Sverige 2 kostar för medlem i FSF 495 kr, som betalas in på plusgiro 58 45 11-0, Folkare Släktforskarförening.

Styrelsen rapporterar!

Under denna rubrik kommer medlemmarna att fortlöpande få information om styrelsens arbete.

En röst från insidan

Onsdagen den 12 september var **Anders Sigmundsson** från Falun hos oss och berättade om Falu fängelse.

Han berättade både roligt och engagerat om den tid som han hade varit anställd som s.k. ”plit”. Vi var åtta personer som bänkade oss i källaren hos Studieförbundet Vuxenskolan.

Forskarakuten

Onsdagarna 26 september, 17 oktober, 14 november, 12 december har det varit öppet i lokalen för intresserade.

Många har tagit chansen att komma ner till föreningslokalen för att få hjälp och tips när det gäller forskningen.

Polisverksamhet

Helge Eriksson f.d. polis kom onsdagen den 10 oktober till Studieförbundet Vuxenskolas källarlokal och berättade för oss om polisen före och efter förstatligande 1965. Han lät oss ta del av sin långa erfarenhet hos både stockholmspolisen och här i Dalarna.

Arkivens dag, tema ”Framtiden”

Andra lördagen i november som i år inföll den 10 november på Mårtensafton.

Vi höll öppet i lokalen och årets tema är tänkvärt. Det var en hel del personer som tog chansen att komma ner för en kopp kaffe och lite prat.

Medlemsavgiften är oförändrad för 2013

Medlem	175 kr
Familjemedlem	60 kr
Ungdomsmedlem	50 kr (tom 20 år)
Medlemmar utanför Sverige	200 kr

Med denna tidning sänder vi med inbetalningskort så att du kan betala in medlemsavgiften för 2013. Glöm bara inte att fylla i namn och adress! Ditt medlemsnummer finner du på adressetiketten. Betalar du över Internet så gäller detsamma med namn, adress och medlemsnummer.

Har du av någon anledning tänkt sluta som medlem är vi tacksamma om du meddelar oss detta till folkare.fsf@telia.com

Forskarkort Internet

Du kan teckna forskarkort till Internet för en billig penning och även kvittera ut nyckel till lokalen och sitta och forska när det passar dig.

Kostnad:	12 månader	250 kr
	6 månader	150 kr
	3 månader	100 kr

Det går bra att betala in till Folkare Släktforskarförening **Plusgiro 58 45 11-0** och notera, förutom namn och medlemsnummer, mellan vilka perioder du vill att kortet skall gälla.

Mikrokort

Vi har fortfarande kvar mikrokort från södra Dalarna, Norra Västmanland och några församlingar i Örebro och Gävleborg.

Nyckel till lokalen

Du kan även kvittera ut nyckel och sitta i lokalen och forska med hjälp av föreningens mikrokort.

Och varför inte botanisera i föreningens bibliotek? Vill du låna litteratur måste du använda föreningens ”lånelapp” och sätta upp den på anslagstavlan och när du återlämnar så tar du ner lappen.

Rabatt på böcker och CD-skivor

Som medlem får du köpa böcker och skivor till rabatterade priser. När det gäller de olika skivorna får du omkring 100 rabatt för varje skiva, det kan variera litet. Du slipper frakt och administrativa kostnader.

De böcker och skivor som vi försäljer kommer från Sveriges Släktforskarförbund. Du kan gå in på förbundets hemsida **Rötter** www.genealogi.se och se vad som finns för oss släkt- och bygdeforskare.

Passa på!

Nyligen har bibliotekstjänsten BTJ recenserat (se Rötters hemsida) den fjärde boken i Sveriges Släktforskarförbunds handboksserie – **Soldatforska!** av **Lars Ericsson Wolke**

Köp boken direkt från FSF.

Pris 235 kr för medlemmar.

Axel Robert Glad och Åkerbrukskolonin Hall

av Marie Gladh

Minns ni min artikel om Åkerbrukskolonin Hall? Fick efter den uppgift om att min farfars far gick till sjöss efter vistelsen på Hall så jag gjorde slag i saken och ringde till Stockholms Stadsarkiv där handlingarna finns och fick prata med en man vars favoritarkiv var just Hall.

Jag gav mannen på Stadsarkivet födelseuppgifter, namn och antagningsdatum (år) samt ungefär när han gick till sjöss. Efter ca 2 veckor hade jag e-post med de tre dokumenten som fanns i arkivet. Sammanlagt gav detta cirka 40 sidor dokumentation från bland annat Minnesboken och hans persondossier. Stadsarkivet berättade även att det finns många bilder i arkivet från Hall, dock ingen på min farfars far.

Axel Robert Glad, f 1873 i Åmot, tas den 12 maj 1885 in på Åkerbrukskolonin i Hall. Detta är vid den tiden en av Sveriges förnämsta förbättringsanstalter med Fredrik Fant som direktör. I persondossiern finns en handling som båda föräldrarna fått underteckna och som medger att de avsäger sig sitt målsmanskap för gossen. I minnesboken för barn nr 249 kan man läsa att "Han är i hög grad vanartig. Att stjäla och ljuga synas vara hans svåraste avarter. Från sitt hem rymmer han ofta, enligt pastors intyg". Detta är med stor sannolikhet anledningen till att han tas in på Hall.

Fredrik Fant

Persondossiern är det största av dokumenten jag fick och det innehåller brev från direktören till fattigvården i Ockelbo, till ordförande och styrelsen för kolonin samt brev från Axel Robert till direktören. Handlingarna innefattar även "uppföranderegister" där varje regelöverträdelse är införd. I dagens mått mätt är det mesta sådant vi

inte funderar över, t.ex. hållning och prat i ledet. Däremot finns även anteckningar om slagsmål, misshandel av kamrater och rymningar.

Axel Robert hade tydligen för vana att rymma hemifrån enligt pastorn i hemsocknen och han försökte även rymma sedan han kommit till Hall. Det första rymningsförsöket gjorde han 1887 och det andra 1890. I ett brev från direktören till någon han kallar farbror beskrivs den andra rymningen detaljerat: (utdrag ut brevet)

Med hänvisning till bilagda officiella skrifvelse, som jag först beder Farbror hafva godheten genomgna, anhåller jag i detta ärende enskildt få tillägga att jag erbjudit den skadade statkarlen enskild om vård i mitt eget hem med biträde af koloniens nitiska sjukvårdarinna, äfvensom lofvat t.v. tillhandahålla hans husbonde en vid jordbruksarbete van äldre och pålitlig yngling härifrån under den tid, karlen är oförmögen att sköta sina göromål. Denne senare, som lär vara mycket stark och mycket enfaldig men för många år sedan ensam fasttagit 3ne härifrån afvikne elever och då uppburit stadgad ersättning härför med tillsammans 30 Kronor, var nu nog oklok, då han utanför sin bostad fått sigte på de båda pojkarne och oakadt han derom kunnat meddela sig med en ..., ...väl af vårt utskickade och i närheten posterande folk om rymningen underrättad, hos honom tillstädesvarande statkarl, att för egen vinnings skull ensam ansätta de båda pojkarne och sedan ej genast oskadliggöra den honom i kroppskrafter mycket underlägsne gossen Glad utan endast stå och hålla honom i rockkragen med båda sina händer, ehuru han såg och hörde hans afsigter med knifven, sedan den andre pojken sprungit sin kos. – Fullkomligt säker är jag derpå att om gossarne kommit till något af de håll i närheten, der koloniens skollärare och flere uppsyningsmän, en och en, voro posterade, de genast skulle hafva fallit till f[öga].

Händelsen ovan inträffade den 22/8 1890 och i minnesboken finns straffet för händelsen noterat. "14 dagar arrest och 4½ månads straffklass för rymningsförsök och misshandel med livsfarligt vapen. Dessutom för sistnämnda brott genom Svartlösa HRs utslag d 26/11 1890 dömd till en månads fängelse, hvilket straff av Glad aftjenades på Stockholms länsfängelse från d 23/1 till d 23/2 1891".

Axel Robert skrevs ut den 16/7 1891 då han mönstrade på Södertälje Sjömanshus och avreste till en början med ett norskt fartyg kallat Norpen

hemmahörande i Arendal. Flera år efter det att han skrevs ut från Hall skrev han brev till direktör Fant, bland annat från den tid han var i Brasilien. Brevet är daterat den 20/5 1893 och han hade då hunnit med att resa med fem olika skepp runt hela världen.

*Santus, Brasilien den 20/5 93
Axel Robert Glad*

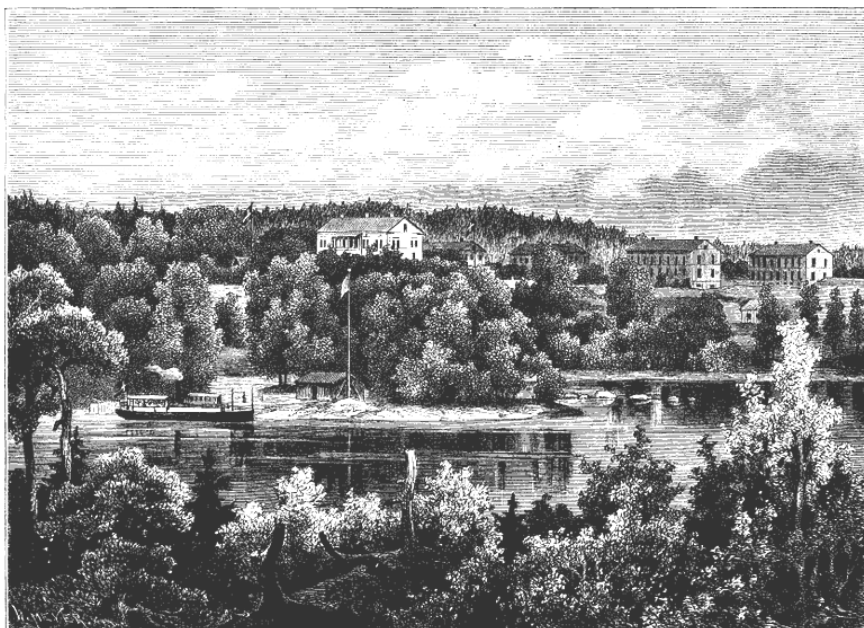
Älskade Deriktör fredrik fant. Jag skall i kort het skriva några rader och låta Dig veta att jag har helsan och mår bra och lefver lyckligt, vilket jag hopas att Dericktören äfven ått njuter den goda gåfvan. Jag skall nu låta Deritören veta hur det har gott mig sedan jag lemnade mitt ynglinga hem. När jag lemnade denna plasen och begaf mig till sjös tenkte jag att det var något men jag jorde en stor missräkning. Jag skall äfven tala om för her fant hur många sjepp jag har varit på sedan jag lemnade Hall. Jag har varit på fem en norman en fine en tysk två enelska. Jag har monstra på en engelsk bark med namn ulla. Jag mönstrade på den i London vi lemnade london den 3/2 93 vi stannade i det till den 22 februari.

Resan gar från låndon till Santus brasilien jag hopas att jag skall komma och hälsa på en gång men när det blir kan jag icke säga så säkert ty en sjöman är det som vinden så det är ej mycket att lita till men jag hopas att det ej är det samma med mig. Jag har fått nog af sjön fast jag ej har varit så längre än två år till sjös. Jag har ej några nyheter att meddela Dericktören för denna gång jag vill nu beda dericktören att han hälsar alasmann från mig hälsa ... särskilt från mig.

Jag håpas att ni skrifver svar på deta bref jag under tecknar mitt namn Axel Råbort Glad min adress är

*Axel Råbort Glad
Barken ulla Enelska konsulen
Brasilien Santus
Skriv svar snart*

Hall 1879
(Teckning af C.S. Hallbeck)

Han är sedan avskriven från Sjömanshuset 1894-12-31 och då återfinns han inflyttad i Husby Erlingshundra, Brista där det i inflyttningslängden står att han flyttat in från Åmot. Efter detta har jag svårt att få ihop årtal med kyrkböckerna och kommer antagligen inte få fram sanningen helt.

Under sommaren valde jag också att gå igenom ett antal dokument från mina farföräldrar och där hittade jag en artikel om just Axel Robert urklippt från Arbetarbladet den 10 augusti 1956 där han berättar sin sjöfararhistoria, bland annat om hur han blev shanghajad i Nordamerika! I artikeln berättar Axel Robert att han som 14-åring mönstrade på det norska fartyget i Södertälje 1885, samma år som han blev intagen som 12-åring på Hall. Som sagt, jag tror inte jag kan få fram hela sanningen!

Fakta om Hall

Åkerbrukskolonin Hall utanför Södertälje inrättades 1875 och var en så kallad förbättringsanstalt (uppfostringsanstalt) för vanartiga och brottsligt benägna pojkar i 10–15-årsåldern. En förbättringsanstalt för institution som sökte uppfostra och rädda minderåriga barn från att förfalla till kriminellt beteende eller lösdriveri.

På Hall fick pojkarna skolundervisning och yrkesutbildning i snickeri, skomakeri och skrädleri samt sysselsattes med jordbruks-, trädgårds- och skogsarbete. Uppfostringsanstalten upphörde 1940 då Hall övertogs av fångvården.

Stockholms Stadsarkiv når du via webben www.ssa.stockholm.se eller telefon 08 508 28303 mellan 10–12 på vardagar.

Dryga två meter och starka nypor

av Barbro Vikström

Qtt gå till finkan med den stora nyckeln i fickan och med den anhållne under ena armen, låsa upp järndörren med den andra armen var inget lätt arbete. Det kunde också hända att polisen hejdades av de fällda järnvägsbommarna vid övergången när det var som mest bråttom att sätta någon anhållen inom lås och bom. Det var bara att hålla i allt vad man förmådde och vänta på att tåget skulle rulla förbi.

Tidigare fanns en arrestlokal i Avesta herrgårds källare men med finkan i ovanstående citat avses den lilla arresten som ligger mellan järnvägen och södra kanalen i Gamla Byn. Det lilla huset byggdes 1892 och är på utsidan ungefär 5 x 5,5 meter. Inne i byggnaden fanns två små celler med plats för fyra personer och ett litet krypin som användes till förhörssrum. Det fanns inga fönster bara en glugg i väggen. Badrum var naturligtvis inte att tänka på utan toaletten bestod av en plåthink. En kakelugn för att värma upp byggnaden fanns men om de intagna ville ha värme så blev de tvungna att själva hugga veden. Arresten användes till 1932.

Arresten november 2012

Det inledande citatet är hämtat ur Ragnar Götdahls Avestaprofiler och sägs där komma från en intervju där överkonstapeln och brandchefen Gustaf Nilsson berättar om sin första tid som polis i Avesta.

Han föddes i Munsö den 17 september 1888 och döptes till Carl Gustaf. Föräldrarna var *Anna Sofia Karlsson i Hallsta och hennes blifvande man Anders Nilsson i Hofgården, Adelsö*. Paret vigdes en månad senare. Anders Nilsson (1848–1928) var statdräng så familjen flyttade ganska ofta de första åren. Men från 1903 verkar Anders i Stafsund i Ekerö socken. Efter 1921 och till sin död bodde han på ålderdomshemmet. Samtidigt när mannen flyttade till ålderdomshemmet flyttade den 18 år yngre hustrun Anna Sofia (1866–1935) till Stockholm. Hon var då 55 år så det kanske var till en ny anställning. Hon avled där 1935.

Syskonskaran bestod, förutom Carl Gustaf, av hans tre yngre syskon, nämligen Hjalmar Robert (1890–1945) Anny Axelina Karolina (1893–1985) och Anton Vilhelm (1894–1983).

Carl Gustaf "Skräcken" Nilsson 1888–1958
Foto: Ur Lars Östlunds samlingar

Carl Gustaf flyttade till Stockholm 1905 och började som volontär vid Svea Artilleri. 1908 kom han till Ludvika som extra polisman för att redan 1909 flytta till Falun. Där träffade han handelsbiträdet Vendela Cecilia Johansson, född den 23 februari 1887 i Aspeboda. Hon blev hans hustru och bröllopet stod den 29 juni 1913. Den första av deras fyra döttrar hann födas innan flyttlassen gick till Avesta. 1914 kom alltså familjen till Avesta där Carl Gustaf jobbade som polis och senare också innehade tjänsten som brandchef. Vendela Sofia dog i Bromma den 19 maj 1967.

De fyra döttrarna var Alice Cecilia (1913–2002), Evy Vendela (1916–1995), Iris Adela (1917–2009) och Siv Ulla Marianne (1922–2008).

Ytterligare en anekdot som kommer från Götdahl lyder som följer: *Det hände en gång att Nilsson blev inlåst i finkan, då en arrestant i ren ilska sparkat till dörren så att låset gick i baklås och inte gick att öppna inifrån. Nilsson som var smal på den tiden måste krypa ut genom gluggen i väggen. Rykten på staden berättade sedan att man sett en anhållen smita sin väg medan polisen satt inne i finkan.*

Det sägs ju att man aldrig ska kolla en bra historia, så då gör vi inte det. Sant eller inte, men utom allt tvivel så fick nog Carl Gustaf göra skäl för sin lön som överkonstapel. Exempelvis under de första åren av 1920-talet så verkade Lindsnäs hage ha varit ett populärt ställe för hembrännare. Vissa dagar gjordes flera beslag. Det kanske var då han började kallas för ”Skräcken”, eller kanske det

berodde på att han var en stor karl, över två meter lång, och hade omvitnat starka nypor.

När Carl Gustaf slutade som polis belönades han med Pro Patrias stora guldmedalj. Han dog i Avesta den 24 oktober 1958.

Källor:

Ragnar Götdahl: *Avestaprofiler*
Kyrkböcker

Superiets följder

av Barbro Vikström

Genom att läsa gamla tidningar kan man hitta en hel del, inte bara om sin hembygd, utan också om samhället i övrigt. Och har du tur kanske finns där ett och annat om någon förfader eller -moder. Ett exempel är följande dramatiska händelse som jag läste om i Dalpilen från den 22 januari 1876.

Superiets följder. I Knallasbenning, Grytnäs socken, tilldrog sig natten mellan den 8 och 9 dennes, att bonden Joh. Forsberg i nämnde by, som till sig inbjudit en äldre man, vid namn Jan Petter Persson, boende i en från Knallasbenning utflyttad gård, med knif tillfogade denne så svåra sår i hufvudet äfvensom våldsamma sparkningar å bröst och underliv, att Persson i följd deraf aflidit. Forsberg, nu till länsfängelset införpassad, har en längre tid fört ett vildt lefverne i sus och dus, till mycken oro för hans grannar, som af honom ofta blifvit störda i sin nattro. Såsom exempel på hans framfart, då han kom i sitt berserkaraseri må nämnas, att vid nu i fråga varande tillfälle Jan Petter Persson erhöi alla sina tänder utslagna.

Superiets följder. I Knallasbenning, Grytnäs socken, tilldrog sig natten mellan den 8 och 9 dennes, att bonden Joh. Forsberg i nämnde by, som till sig inbjudit en äldre man, vid namn Jan Petter Persson, boende i en från Knallasbenning utflyttad gård, med knif tillfogade denne så svåra sår i hufvudet äfvensom våldsamma sparkningar å bröst och underliv, att Persson i följd deraf aflidit. Forsberg, nu till länsfängelset införpassad, har en längre tid fört ett vildt lefverne i sus och dus, till mycken oro för hans grannar, som af honom ofta blifvit störda i sin nattro. Såsom exempel på hans framfart, då han kom i sitt berserkaraseri må nämnas, att vid nu i fråga varande tillfälle Jan Petter Persson erhöi alla sina tänder utslagna.

Knallasbenning är en by i Grytnäs församling, inte långt från Avesta. Där har jag och livskamraten ett

litet torp som gör att intresset vaknar när jag läser något som hänt i byn. Detta hände ju lite före min tid i byn så frågan som inställer sig är vilka de inblandade personerna var?

Johan Forsberg

Dömd d. 29 Jan 1876 för Dråp. Återkom från Straffängelset i Göteborg den 2 November 1881 med fritt tillträde till H. Nattvard och med borgerligt förtroende.

Johan föddes den 22 augusti 1827 i Mästerbo. Fadern hette Jan Jansson Forsberg (1796–1842) och modern Anna Jansdotter (1792–1887). 1848 kom Johan som dräng till en gård i Knallasbenning. På gården fanns dottern Anna, född den 3 januari 1828 i Knallasbenning, och den 18 maj 1851 gifte sig *Drängen Johan Forsberg och Bonde Dottren Anna Jans Dotter, bägge i Knallasbenning.*

Annas föräldrar, Jan Ersson (1798–1846) och Anna Jansdotter (1800–1850), var båda döda vid tiden för dotterns giftermål. Hennes farföräldrar, Erik Persson (1770–1848) och Brita Andersdotter (1770–1845), likaså. Anna var äldsta barnet så hon och hennes man kom att överta gården.

I äktenskapet mellan Johan och Anna föddes enbart söner: Johan Erik (1848–1859), Anders Gustaf (1851–1859), Carl Petter (1854–1876), Anders Johan (1861–1947) och Erik Leonard (1868–1941).

Enligt notisen i Dalpilen kan man förmoda att Johan hade problem med spriten så hustrun Anna hade det kanske inte så roligt alla gånger. Hon dog av lungsot den 12 maj 1875 så hon förskonades från det hemska dådet.

Den 23 februari 1908 fick Johan slag och dog. Han var då 80 år gammal.

Jan Petter Persson

Af J. Forsberg i denna by öfverfallen och slagen d. 8 Jan, hvarpå döden följde den 14 Januarii 1876.

Vi hittar Jan Petter, eller Johan Petter som han också kallas, när han den 12 april 1830, gifter sig

med Greta Jansdotter i Sörnävde. Greta föddes den 18 september 1793 i Mästerbo. Hon var änka efter Anders Larsson (1792–1828) i Sörnävde och med honom hade hon sonen Lars Andersson (1821–1899).

Greta och Jan Petter hade tillsammans barnen: Johan (1830–1921), Stina Cajsja (1832–1862) och Eric (1836–1908). 1839 flyttar familjen till Baggbö. Greta fick lungdot och dog den 22 december 1860.

Jan Petter gifte om sig den 9 januari 1864 med ännu en änka, Anna Jansdotter. Hon var tidigare gift med Gabriel Jansson (1819–1854) i Sörnävde och hade med honom fyra söner. Alla fyra dog tidigt, pojken som levde längst blev 1 år och nästan 6 månader. Hela hennes familj dog mellan 1848 och 1855. Att mannen dog, han som i dödboken anges som *mindre ordentlig och af häftigt lynne*, det var kanske inte det värsta men alla fyra barnen; det måste ha varit ett hårt slag för Anna.

Anna och Jan Petter fick bara ett barn tillsammans. År 1864 föddes en son, Johan Petter,

som bara blev fyra månader. Senare samma år flyttade Jan Petter och Anna till Knallasbenning. Anna var född i Östanbyn på julafton 1826 och hon dog av vattusot den 17 april 1877.

Jan Petters födelsetid anges till den 10 januari 1808 och i en del husförhörslängder står födelseförsamling Västanfors. Men där finns han inte med i födelseboken. Både datum och ort kan ju vara felaktiga men om någon känner till var han kommer ifrån så blir redaktörerna glada för ett meddelande.

Som vi vet så dog Jan Petter den 14 januari 1876 och i dödboken står det:

Ljutit döden genom en annans handåverkan. Efter förtärande af bränvin slagen så döden derpå följde.

Källor:

Dalpilen 1876

Kyrkoböcker Grytnäs församling

Avskrift: Falu-Kuriren Måndagen den 31 Oktober 1921

Mystiskt mord- och mordbrandsdrama i Grytnäs

Mor och son omkomna, troligen mördade. En sinnessvag landsstrykare anhållen som misstänkt men åter släppt i brist på bevis.

(Från Falu-Kurirens utsända medarbetare.)

Tidigt på torsdagsmorgonen upptäcktes att eld utbrutit i en gård i Knallasbenning, Grytnäs, som beboddes av 70-åriga änkan Emma Fredrika Hallberg och hennes omkring trettioåriga son Karl Arvid. När grannarna skyndade till, hade elden redan tagit sådan fart, att själva huvudbyggnaden ej längre stod att rädda utan nedbrann i grunden. Bland ruinerna påträffades sedermera liken av de båda nämnda personerna, till stor del förkolnade.

Misstankar om brott börja vakna.

I början misstänkte man icke annat än att branden uppkommit genom en olyckshändelse. Fru Hallberg hade en längre tid lidit av en hjärtåkomma, som då och då föranlett svimningsanfall. Man antog därför till en början, att hon när hon på morgonen hållit på att uppgöra eld, hade gripits av svindel och fallit omkull, varvid elden fattat i hennes kläder och sedan spritt sig till golvet och vidare. Att sonen Arvid, som påträffades liggande i sin säng, sedan barndomen på grund av slag varit delvis förlamad i högra sidan av kroppen och därför mindre rörlig, skulle också kunna antagas vara förklaringen till att han ej kunnat komma modern till hjälp.

Emellertid framkommo vid den fortsatta undersökningen vissa detaljer som gävo anledning misstänka, att här föreligger ett brott av grövsta beskaffenhet. En del omständigheter ge otvivelaktigt stöd åt misstanken, att de båda omkomna blivit mördade, och att banemannen för att dölja sitt dåd sedan anlagt elden.

Sedan en av änkan Hallbergs mågar handl. J. Skoglund från Falun anlant till platsen och t.f. landsfiskalen poliskommissarien B. Zoilus alarmerats, företogs nämligen rönningar å brandplatsen, varvid man som nämnt, påträffade de delvis förkolnade liken. Och nu konstaterades, att på de omkomna voro huvudskålens ben krossade som av fruktansvärt hårda slag. På sonen, som låg i sin säng, varav en stor del var bevarad, var bakhuvudet inslaget så att hjärnmassan runnit ut. Under hans huvud påträffades huvudkudden, till stor del icke uppbränd, samt under denna lakansräster. Huvudkudden var helt genomdränkt av blod, som även trängt igenom ned till lakonet och fläckt detta. För övrigt syntes blodstänk runt omkring huvudet, och på den bevarade delen av sängbräderna förekom likaså blod.

Modern som låg framstupa i närheten av spisen, hade huvudskålens ben likaledes krossade. Ärmarna å den sticktröja hon bar, voro likaledes genomdränkta av någon seg vätska, som mycket väl kunde vara blod, ehuru man ej med säkerhet kunde konstatera om så verkligt var fallet.

Härtill kommer, att när branden upptäcktes, befanns ytterdörren låst, men trots ivriga undersökningar har man ej kunnat påträffa den hithörande nyckeln, medan däremot själva låset liksom en del andra nycklar återfunnits. Man skulle därför kunna antaga, att någon person bragt de båda om livet och därefter anlagt branden samt när han avlägsnat sig, låst dörren och tagit nyckeln med sig.

Motivet till ildådet.

Beträffande motivet till den hemska gärningen – om mord föreligger – torde det få sökas i det förhållandet att fru Hallberg ansågs åtskilligt förmögen och kunde antas inneha pengar och värdeföremål, som kunde locka till en förbrytelse. Några fiender hade de döda icke, såvitt man vet, varför något hämndmotiv ej torde föreligga. Däremot har det talats i trakten att fru H. skulle vara ägare till en förmögenhet av bortemot 70,000 kr. Så stor torde den näppeligen varit, men ryktet har talat i den stilen. Och möjligt är därför att någon av

Olyckshändelse eller mord?

Ovan relaterade omständigheter ge ju intet klart svar på frågan, om mord föreligger eller det skedda skall rubriceras som olyckshändelse. Ytterligare några detaljer giva emellertid nytt stöd åt mordteorierna.

Man skulle exempelvis kunna antaga, att de krosskador, som observerats å de dödas huvudskålar, åstadkommits av nedfallande bjälkar, då byggnaden störtade in, och att de omkomna dessförinnan ljutit döden genom kvävning av röken. Emellertid torde den förklaringen få förkastas redan på grund av krosskadornas läge. Det visar sig sålunda, att på sonen, vilken som nämnt anträffades i sin säng, är det mot den mjuka kudden liggande bakhuvudet krossat, medan den uppåtriktade pannan är hel. Och på modern är just den sida av huvudet, som låg nedåt, utsatt för enahanda skada, medan den andra sidan ej företer någon sådan. Beträffande modern observerades även, att hon fanns liggande med huvudet från spisen, varför det ej kan antagas, att hon fallit mot spiselväggen och i fallet ådragit sig skadorna.

Emot kvävningsteorien talar också det ymniga blodflödet. Man måste nämligen antaga, att branden pågått åtskilliga timmar i de instängda rummen, innan den upptäcktes. Och sedan dröjde det relativt länge innan stugan störtade samman. Skulle man nu förutsätta att elden uppkommit av våda, när fru H.

penningbegär drivits till brottet. Emellertid torde i så fall bytet ej blivit det påräknade. Fru H. ville, enligt vad hennes anhöriga uppgiva, aldrig ha större penningssummor liggande. Nu hade hon för någon tid sedan erhållit 300 kr som handpenning på en jordförsäljning. Men av denna summa hade redan 150 kr insatts på bank, varför på sin höjd 150 kr kunnat falla i rånarens händer.

Den döda hade haft föräningar.

Själv hade fru H. på sista tiden upprepade gånger uttryckt en viss ängslan för att något skulle hända. Hon hade uttalat sin rädsla för att bo ensam med sin vanföre son i den avsides liggande stugan, i synnerhet som hon visste, att ryktet talade om hennes myckna pengar. Hennes ängslan hade ökat, sedan hon för någon tid sedan haft besök av en okänd individ, som begärde och fick mat hos henne och därtill uppträdde en smula konstigt. Han hade bl a lovat att återkomma och betala maten så fort han varit över i en annan gård för att telefonera, men försvann i stället lika mystiskt som han kommit.

Hennes ängslan kunde ju vara fullt förklarlig, då gården ligger ensligt och hon innehade en hel del värdepapper och handlingar tillhörande det oskiftade boet efter hennes för 10 år sedan avlidne man.

Ämnade uppgöra eld i spisen, måste ju sonen Arvid upptäckt faran och skynda modern till hjälp, om han varit i stånd därtill. Här bör inflikas, att Arvid visserligen, som nämnt, var delvis förlamad å högra sidan men ej värre än att han kunde reda sig på egen hand, röra sig tämligen ogenerat och t o m förrätta en del arbete. Dessutom var han ytterst fäst vid sin moder. Hade han märkt den fara i vilken hon svävade hade han därför givetvis genast vidtagit anstalter för att släcka branden.

Man måste därför slå fast, att om olyckan kommit av våda, han ej observerat den utan blivit kvävd av röken, innan han vaknat. Och detta måste ha skett åtminstone ett par timmar innan stugans bjälkar störtade ned. Hade så varit förhållandet, kan icke det ymniga blodflödet förklaras, då den dödes blod vid den tiden måst vara åtminstone till största delen stelnad.

Vad har tilldragit sig i den ensamma stugan?

Hur den sorgliga händelsen tillgått, vet man ännu intet om. Men av de framkomna omständigheterna att döma, kan man hypotetiskt rekonstruera händelseförloppet så:

En hittills okänd person, har infunnit sig hos de två, antingen i avsikt att stjäla eller helt enkelt för att söka nattlogi eller dylikt. I varje fall har den tanken uppstått att söka åtkomma pengar, som

personen ifråga antingen förut vetat eller så småningom förstått skulle finnas, eller också var den främmande blixträsande av någon anledning, till exempel att han vägrats nattlogi. Så har denne okände plötsligen med något tillhygge tilldelat fru Hallberg ett sådant slag, för vilket hon stupat. Sonen som, liggande i sängen, sett moderns öde, reser sig för att skynda upp, men hinner aldrig, förrän han också får ett dråpslag, som kommer honom att segna ned i bädden. Därvid griper han med sin friska vänstra hand tag i täcket, som det förkolnade liket ännu vid anträffandet höll krampaktigt fast.

Efter fullbordat dåd anlägger mördaren så brand och avlägsnar sig efter att ha stängt ytterdörren och stoppat nyckeln på sig. Först flera timmar efter upptäcktes branden av en grannkvinna, som ämnade sig på besök.

På vilken tid har dådet förövats?

Det var tidigt på torsdagsmorgonen upptäckten gjordes. När man sprängt dörren och sökte intränga i stugan, slog lågorna upp med stor häftighet dels i köket och dels i den intill köket belägna kammaren. Nu är att märka, att rummen voro väl tillslutna, alla spjäll stängda, innanfönster insatta. Trots denna instängdhet hade branden gripit omkring sig i sådan utsträckning, att den ovannämnda grannkvinnans misstankar väcktes av att ytterfönstren voro hela, då hon knackade på. Det torde med stor visshet kunna antagas, att elden vid den tiden pågått många timmar, och i varje fall kan den knappast ha uppkommit på morgonen. Mot ett antagande att detta senare skulle vara fallet, snarare pekar på omständigheten, att fru Hallberg var fullt påklädd – hon hade t o m en myckenhet kläder på sig; hon brukade nämligen på grund av sin sjukdom gå särdeles tjockt klädd. Det kan därför ej förutsättas, att händelsen inträffat då hon på morgonen stått i begrepp att koka kaffe, och i att synnerhet som ingen eld varit uppgjord i spisen och kokkärnen stodo ordnade som hon brukade ha dem, då hon ej använde dem.

På grund härav kan man säkerligen fastslå tiden för den olycksdiga händelsen till sent på onsdagsaftonen.

En misstänkt luffare anhållen.

Spaningar efter förövaren av det ruskiga dådet vidtoges omedelbart av t.f. landsfiskalen poliskommissarien B. Zoilus, vilken så snart han ansåg sig böra misstänka ett brott, genast anställde förhör för att utröna, om någon misstänkt individ varit synlig i trakten. Undersökningarna blevo emellertid hela fredagen resultatlösa ända till frampå natten.

I trakten var uppståndelsen givetvis stor, och som vanligt var fantasien i rörelse på

ortsbefolkningen, som gick i stark fruktan vid tanken på att en grov brottsling kanske vistades i närheten.

Så stod saken, då på fredagskvällen folket i en gård i Snickarbo, Grytnäs, uppskrämdes av att i stugan inkom en man, som betedde sig högst underligt. Han kastade sig på golvet och uppträdde f. ö. på ett sätt, som tydde på att han var virrig.

Folket i gården tillkallade fjärdingsmannen hr Flygare, som anlände till platsen och belade mannen med handbojor, varefter kommissarien Zoilus tillkallades. Denne anlände snarast möjligt till – stället ifråga ligger bortåt två mil från Krylbo – och anställde förhör med den anhållne. Denne befanns vara en illa känd lösdrivare från Grytnäs vid namn Oskar Vilhelm Stedt, som en längre tid varit försvunnen från trakten men nu plötsligt dykt upp igen.

Den anhållne föredde vid förhören tydliga tecken till sinnesförvirring och kunde ej avgiva någon redogörelse för varifrån han kommit eller var han vistats de sista dagarna. Han fördes på natten ned till Krylbo och insattes i polisarresten i stationshuset.

Under lördagen vallades han i trakten för branden men visade inga tecken, som tydde på att han hade med saken att skaffa. Konfrontationen med liken lämnade honom oberörd, och han kunde fortfarande lika litet förmås att avgiva någon redogörelse för var han vistats under mordnatten. Emellertid konstaterades, att han på fredagen varit inne i en gård belägen ej långt från mordplatsen och fått kaffe. Likaledes hade han varit inne i en affär i Snickarbo, som innehaves av en måg till den omkomna fru Hallberg. Men därmed tycks det också vara slut med de faktiska uppgifterna.

Själv ger Stedt endast orediga och undvikande svar, då han tillfrågas. Och så fort talet kommer in på torsdagsnattens händelser, börjar han orera vitt och brett om helt andra saker. Då och då kommer emellertid ett yttrande, som möjligen kan ha samband med brottet. Så t. ex. bejakade Stedt vid fredagskvällens förhör kommissariens fråga, om han varit i Knallasbenning dagen förut. Men när kommissarien omedelbart därpå inkallades i telefon, sade Stedt till de närvarande: ”Nu sa jag visst för mycket”.

Ett annat exempel: Medan man under lördagens vallningar befann sig på brandplatsen, yttrade den anhållne plötsligt utan synbar anledning: ”Han var glisögd han”.

När man ansatte honom om vem han menade, började han emellertid slingra sig och pekade på en av de närvarande. Anmärkas bör, att den omkomne Arvid Hallberg på grund av sin förlamning hade något fel på vänstra ögat, vilket möjligen kunde åsyftas med det citerade uttrycket.

En annan gång sade Stedt – likaledes utan sammanhang med samtalet: ”Han hade en svag lem, men han kunde vara stark och god för det. Det är inte alldeles sagt att han var ond för det han var svag, utan han kunde vara lika god för det och ofta godare”.

På frågan: ”Varför slog du ihjäl dem?” blev svaret: ”Jag slog ihjäl dem.” ”Vilka?” ”Två loppor.”

Till dessa två loppor, som han säger sig ha dräpt, återkommer han sedan varje gång det blir tal om saken.

Kommissarien Zoilus förde honom även till hans hem, ett sämre känt tillhåll i Rämbo. Här tycktes han få ett ljusare ögonblick, talade redigt och uppförde sig som en klok. Modern uppmanade honom att tala om vad han visste om saken, men han hade fortfarande ingen reda på den.

Till något resultat hade man ännu på lördagskvällen ej kommit och den anhållne kvarhölls i polisresten.

En egendomlig figur.

Oskar Wilhelm Stedt är född i Grytnäs den 27 oktober 1885 – egendomligt nog inträffade branden just på hans födelsedag. Enligt uppgift av föräldrarna hade han vid 15 års ålder haft hjärnhinneinflammation och sedan varit en smula konstig. Ett par gånger har han varit bortdömd till Svartsjö, varifrån han, såvitt man nu känner, släpptes senast 1916. Däremot har han, såvitt kommissarien Zoilus kände till, ej varit straffad för stöld som uppgivits i en del tidningar. För c:a ett år sedan intogs han å Grytnäs fattiggård som mindre vetande men rymde efter tre veckor och har sedan varit försvunnen tills han nu dykt upp igen i hemtrakten. Enligt uppgift av föräldrarna skulle han redan för fjorton dagar sedan besökt hemmet. Var han uppehållit sig under mellantiden, innan han plötsligt uppenbarade sig i Snickarbo på fredagskvällen, har man ej lyckats utröna. Själv säger han, att han legat i skogen. Bl. a. uppger han att han natten mellan onsdag och torsdag sov i skogen invid ett skolhus i Husby socken. I annat sammanhang förklarade han, att han kommit gående från St. Skedvi, där han passerat älven vid Fäggeby, och vidare genom Hedemora socken till hemtrakten.

Den anhållne är omkring medellängd, tämligen grov till växten, med mörkblont hår och skägghjunt runt nedre delen av ansiktet. Blicken orolig och med ett jagat uttryck. Vid anhållandet var Stedt iklädd grårandiga byxor, vita strumpor, svarta skor, dubbelradig kavaj och vintermössa. I handen har han en svart handväska innehållande litet mat, äpplen och en del småsaker. Något som kunde hänföras till Knallasbenning återfanns ej.

I sitt uppträdande värkar han snäll och foglig, men som sagt, virrig.

Ett besök på platsen för dådet.

Falu-Kurirens medarbetare gjorde på söndagen ett besök å brandplatsen i Knallasbenning. Man kan utan överdrift säga, att ställets läge i hög grad underlättat det brott som möjligen begåtts här. Knallasbennings by är belägen omkring en mil från Avesta, dit man kommer efter en allt annat än förstklassig väg genom en ödlig skogstrakt. Och längst bort i byn, högt på en backe i skogskanten låg den nu nedbrunna gården. Bakom är tjocka skogen. Och framför sluttar vägen ganska brant ned mot en bäck några hundra meter därifrån. Här på andra sidan bron ligger ett par tre gårdar, bland andra en bebodd av en måg till änkan Hallberg, en lantbrukare Jakobsson med familj. Denna samling gårdar äro alltså närmaste grannar.

En granne finnes dock på närmare håll. Endast några tiotal meter från den Hallbergska gården ligger en liten grå stuga, bebodd av en 70-årig man Blomberg och hans 50-åriga dotter Alma Blomberg. Det var den senare, som först upptäckte branden, då hon ämnade in och hälsa på Hallbergs. Hon hade sett, att det rökte ur skorstenen, och därav dragit den slutsatsen, att fru Hallberg var uppe. Och så gick hon fram och knackade på. Då hon inte fick något svar, gick hon fram till fönstret och knackade på. Det var då hon kände, att rutan var varm och tillkallade folk. Och när man sprängde dörren, stod halva byggnaden i ljusan låga inom få minuter.

En granskning av ruinerna visar planen till tre små rum och kök samt förstukvist. Av dessa var ett kallrum beläget på andra sidan förstugan från köket räknat. I detta rum funnos ej innanfönster, vilket däremot var fallet i de två andra rummen och köket. Som något egendomligt anmärktes, då folk kom till den ödesdigra morgonen, att gardinerna voro neddragna i den innanför köket belägna kammaren, något som ej brukade förekomma. Fru Hallberg hade t.o.m. vid något tillfälle sagt, att hon tyckte det vara onödigt att ha gardinerna nere i kammaren, då man inte låg där.

I köket kan konstateras, att eldhärden varit belägen strax framför och något åt sidan från spisen och att elden sedan kolat sig fram utefter golvbjälkarna. Egendomligt nog synes elden inne i kammaren frätt skarpast på den längst bort från köket belägna väggen, vid den plats, där enligt uppgift en chiffonjér varit placerad.

Det tredje rummet ”salen” hade ej varit antänt, när hjälpen kom, utan här lyckades man värligen bärga en del lösöre.

Den brunna gården var försäkrad i Dalarnes Nya Brandstodsbolag för 5.000 kr och lösöret för 2.400.

Den döda efterlämnar tre döttrar, av vilka en som nämnt, är bosatt i närheten av moderns hem, en är gift med handl. A. Hansson, Snickarbo, och en med handl. Johan Skoglund, Falun. Mannen

Hallberg var under sin livstid handlande och hade affär just i samma byggnad där nu hans änka och

son stå lik. Han dog 1911 vid omkring 60 års ålder.

Stedt lösgiven ur arresten.

Den i sammanhang med branden anhållne Oskar Vilhelm Stedt överlämnades på söndagen till fattigvårdsstyrelsen i Grytnäs socken och avfördes till försörjningshemmet vid Stusshyttan. Polisen ansåg sig nämligen ej längre kunna hålla honom inspärrad, då inga hållbara bevis eller indicier på hans brottslighet framkommit.

I detta sammanhang kanske bör påpekas ett misstag, som ett par Stockholmstidningar gjort sig skyldiga till, i det de påstått, att det konstaterats, att Stedt i sin väska hade äpplen av samma sort som fanns vid den nedbrända gården. Rätta förhållandet är alldeles tvärtom, att det konstaterats, att de äpplen Stedt innehade icke voro av samma sort som de vid gården ifråga.

Obduktion av de båda liken,

som kommer att förrättas av d:r Dick Öhrn i Krylbo, börjar på måndag och hinner, enligt vad d:r Ö. meddelat F.-K., troligen ej slutföras förrän på tisdagseftermiddagen.

Rask expedition av länsstyrelsen.

Det bör kanske nämnas, att länsstyrelsen i detta fall handlat med en skyndsamhet, som är värd allt beröm. Polisprotokollet inkom på lördagsmiddagen och redan på söndagsmorgonen hade d:r Öhrn länsstyrelsens anmodan att förrätta obduktionen.

Vem är gärningsmannen?

Sedan den misstänkte Stedt släppts, har polisen ingen ledning för sitt omdöme i saken. Och det är givetvis svårt att spåra en brottsling som fått ett sådant försprång som här varit fallet. Man må nämligen betänka, att förövaren av dådet haft kanske 18 à 20 timmars försprång, innan man började misstänka, att brott förelåg. Och i denna skogiga, glest bebyggda trakt, är det säkerligen ingen omöjlighet att försvinna på denna tid.

Emellertid komma spaningarna att fortsättas av landsfiskal Wallenström, som på måndagen inträtt i tjänstgöring efter en tids ledighet. Man må hoppas, att hans arbete skall leda till resultat, så att han lyckas skingra det dunkel, som nu ligger ogenomträngligt över den mystiska branden och dödsolyckan.

Avskrift: Dalpilen fredagen den 4 november 1921

Blodsdramat i Grytnäs

Obduktionen ger stöd åt mordteorien.

Krylbo tisdag.

Obduktionen av liket efter änkan Emma Hallberg i Knallasbenning förrättades på måndagen av provinsialläkaren Öhrn i Krylbo. Något utlåtande föreligger ännu icke, men resultatet pekar tämligen bestämt på, att ett mord föreligger. Sonens lik obduceras i dag.

Förhören med den anhållne Oskar Vilhelm Stedt ha hittills givit negativt resultat på grund av de orediga och virriga svar han lämnat på alla i samband med mordaffären framställda frågor. Han överfördes under söndagen från polisarresten till försörjningshemmet vid Stusshyttan, och enligt vad landsfiskal Wallenström vid ett samtal i dag på morgonen verkstälts huvudsakligen av det skälet att Stedt är i behov av bättre vård. Han står emellertid fortfarande under bevakning, och myndigheterna hoppas, att han efter någon dags vistelse på

försörjningshemmet skall ha lugnat sig så pass, att han kan redogöra för sina förhållanden under mordnatten.

Enligt vad vi vid telefonpåringning till landsfiskal Wallenström i Krylbo inhämtat, har obduktionen av kropparna efter änkan Hallberg och hennes son i Grytnäs på tisd. avslutats. Ehuru obduktionsprotokollet ännu ej är färdigt, kan man redan nu efter samfällad utsago av vittnena vid obduktionen säga som högst troligt, att de båda blivit dödade, i det kropparna föredet sådana skador, som icke kunna härröra från brännskador eller eljest kunna tänkas vara uppkomna utan våld. Likens förbrända tillstånd har emellertid i hög grad försvårat möjligheten att erhålla fullt påtagliga bevis för att mord föreligger.

Avskrift: Dalpilen fredagen den 11 november 1921

Grytnäsbranden var ej mord?

D:r Öhrn anser, att olyckshändelse föreligger.

Eldsvådan i Knallasbenning har nu genom doktor Öhrns utlåtande och sedan lösdrivaren Stedts oskuld måste anses bevisad kommit i det läget, att man av allt att döma blir tvungen att övergiva mord- och mordbrandsteorien. Av obduktionsprotokollet framgår, enligt vad vi inhämtat, att doktor Öhrn är övertygad om att olyckshändelse föreligger och att dödsorsaken varit kvävning i förening med koloxidförgiftning. Som bekant konstaterades svåra skador å de dödas huvuden, vilka obducenten anser ha uppstått på så sätt, att hjärnskålarna söndersprängts på grund av hettan. För denna uppfattning talar den omständigheten, att bristningen i hjärnan uppkommit i den tvärgående sömnen och att hjässbenets kant kvarstår oskadad. Vidare ha inga benskrivor hittats i hjärnan, vilket borde ha varit fallet, om de omkomna blivit ihjälslagna. I protokollet heter det vidare, att vid besiktningen intet framkommit, som ger anledning misstänka, att fru Hallberg och hennes son omkommit genom annans förvållande.

De omständigheter, som ännu tala för att ett brott möjligen föreligger, såsom att gardinerna i kammaren mot vanligheten voro nedrullade och att

nyckeln till förstugudörren trots ivrigt letande ej kunna återfinnas, få väl efter detta anses vara av tillfällig natur.

Stedts oskuld klarlagd.

Polisundersökningen rörande branden i Knallasbenning pågår ännu, utan att något nytt framkommit, som kan ge stöd åt den alltmer övergivna mordbrandsteorien. Däremot har polisen, enligt vad vi inhämtat, lyckats komma till full klarhet om Stedts vandringar i trakten, varigenom dennes alibi fullständigt bevisats. Som vi förut nämnt, var han synlig vid halv 9-tiden på onsdag kväll i Husby, och sedermera har det konstaterats, att Stedt på torsdag morgon befann sig i Dräcke, Hedemora s:n, och att han tillbringat natten mellan torsdagen och fredagen i Davidshyttan, samma socken. Det är därför alldeles uteslutet, att Stedt kan ha uppehållit sig i Grytnästrakten under olycksnatten mellan onsdagen och torsdagen.

Åtgärder äro nu vidtagna för att få Stedt intagen på Sätters hospital.

Avskrift: Dalpilen tisdagen den 15 november 1921

Dramat i Grytnäs

Obduktionsprotokollet nu avgivet. Intet tyder på mord.

E. provinsialläkaren i Krylbo distrikt Dick Öhrn har nu till länsstyrelsen inkommit med protokoll från de av honom verkställda obduktionerna å de vid eldsolyckan i Knallasbenning, Grytnäs, omkomna hem.-ägareänkan Emma Fredrika Hallberg och hennes son Karl Arvid.

Protokollet angående obduktionen å fru Hallberg slutar sålunda:

Av personer, vilkas trovärdighet jag icke har anledning betvivla, har jag erfarit, att änkan Emma Fredrika Hallberg lidit av svimningsanfall. Omöjligt är ej, att hon vid uppgörandet av eld i spiseln, framför vilken hennes förekolnade lik anträffades, överfallits av ett dylikt anfall och av någon anledning förorsakat eldsvådan. Hon har därunder utan att återfå medvetandet med all sannolikhet inandats den av eldsvådan åstadkomna röken och ljutit döden på grund av kvävning och koloxidförgiftning. Därpå tyda det mörkröda blodet och blödningsarna i serösa överdrag, frånsedt att den därefter uppkom och för sig åstadkomma döden. Skadorna å kalotten hava tvivelsutan uppkommit på så sätt, att skallen sprängts på grund av den av elden

framkallade starka hettan. Därpå synes mig den omständigheten tyda, att det kvarsittande benet å kalotten är helt med oskadade sömmar och att sprängningen skett just i sömmarna. Vidare synes mig av besiktningen och liköppningen intet hava framkommit, som ger stöd för det antagandet, att änkan Hallberg skulle hava omkommit genom annans förvållande.

På grund av ovanstående får jag avgiva det utlåtande,

Att änkan Emma Fredrika Hallberg med all sannolikhet avlidit till följd av kvävning och koloxidförgiftning,

men att de henne åsamkade brännskadorna äro av den beskaffenhet, att de i och för sig även kunnat framkalla döden,

och att vid besiktningen och liköppningen intet framkommit, som ger stöd för det antagandet, att hon skulle hava omkommit genom annans förvållande.

Utlåtandet angående sonens död är av enahanda lydelse.

Varthän? – Resor i tid och rum Släktforskar dagarna i Gävle 2012

Ordförandekonferens och Riksstämman

av Britt-Marie Nygård

Ordförandekonferensen i Gävle konserthus

Från Folkare Släktforskarförening deltog Birgitta Larhm och Britt-Marie Nygård i Ordförande-konferensen fredagen 24 augusti och Riksstämman lördagen 25 augusti. Ordförande Barbro Stålheim i Släktforskarförbundet hälsade alla välkomna till Gävle.

Barbro Stålheim informerade oss om att förbundets ekonomi är bra, men det finns en oro för framtiden p.g.a. att medlemsantalen i föreningarna minskar.

Hon berättade att förbundet har gjort en studie av alla medlemstidningar som har skickats in till förbundet. I ca 40 % av tidningarna nämns inte Släktforskarförbundets aktiviteter, nyutsläppta böcker eller cd skivor.

Samtidigt meddelade hon att Släktforskarförbundet fått två nya medlemmar, Herrljunga Släktforskare med 8 medlemmar och en spanskamerikansk förening, Genealogia Hispano-americana. Föreningen har bildats för att främja släktforskning i Sverige, knuten till de

huvudsakligen spanskspråkiga länderna i den amerikanska dubbelkontinenten.

Daniel Berglund, ledamot i Sveriges Släktforskarförbund, informerade om olika aktiviteter inom förbundet bl.a. om hemsidan Rötter och andra datatekniska frågor.

Britta Lepp, kansli- och ekonomichef, rapporterade om förbundets resultat per 30 juni 2012.

Anna-Lena Hultman informerade om Gravstensinventeringen och projektet Namn åt de döda, som är tänkt vara klart till den 1 januari 2014.

Efter lunch berättade **Johanna Berg** om Digisam, ett projekt som startade 2011 av Riksarkivet och kommer att avslutas 2015. Det är 3 personer som jobbar med detta projekt och tanken är att all information i samhället ska digitaliseras.

Riksstämman

Riksstämman öppnades av förbundsordförande Barbro Stålheim som hälsade ombud och åhörare välkomna. Som ordförande för stämman valdes Lennart Sjögren och till sekreterare valdes Viktoria Jonasson från förbundsstyrelsen.

Till riksstämman var 128 st ombud anmälda, antalet föreningar i förbundet är nu 169 st.

Årsredogörelse 2011, innehållande verksamhetsberättelse, förvaltningsberättelse, ekonomisk redogörelse och revisionsberättelse, redogjordes sammanfattade av **Barbro Stålheim**, förbundets vice ordförande **Karl-Ingvar Ångström** samt revisor **Sture Bjelkåker**.

Riksstämman fastställde styrelsens förslag till verksamhetsplan 2013, förslag till budget 2013, samt oförändrad medlemsavgift på 12 kr per föreningsmedlem.

Barbro Stålheim, Stigtomta, omvaldes till förbundsordförande för en tid av 2 år.

Till ledamöter i förbundsstyrelsen valdes, för en tid av 2 år (2012–2014) **Daniel Berglund**, Västra

Frölunda, **Gunilla Didriksson**, Lindesberg, **Viktoria Jonasson**, Brämhult, **Eri Larsson**, Helsingborg samt **Bo Peter Persson** Linköping och fyllnadsval på 1 år för **Carina Strömberg**, Vilhelmina. Övriga ledamöter som ingår i förbundsstyrelsen till år 2013 är **Karl-Ingvar Ångström** Härnösand, **Jan Henrik Marinder** Ludvika, **Annika Gylling** Karlshamn.

Till revisor på 2 år valdes **Olle Landin** och som revisorsuppleant på 2 år valdes **Tomas Risbecker**, båda från Stockholm. **Sture Bjelkåker**, Linköping, valdes till sammankallande revisor.

Beslut att valberedningen skall ha 6 ledamöter fastställdes efter votering med rösträkning. 38 röstade för att valberedningen skall bestå av 5 ledamöter och 98 röstade för 6 ledamöter.

Till valberedningen valdes, **Anna-Karin Westerlund**, Uppsala, **Lars Sundell**, Stockholm, **Björn Fredriksson**, Boden, **Ulf Berggren**, Stockholm, **Anna-Lena Andersson**, Vargön och **Anna Lövgren**, Jokkmokk. Till ordförande och

sammankallande i valberedningen valdes **Anna-Karin Westerlund**.

Det finns ett flertal mycket intressanta förslag i verksamhetsplanen för 2013 såsom att Nya Rötter som kommer att lanseras och det arbetet har redan har inletts. Samtidigt med Nya Rötter kommer databaserna att anpassas till den nya miljön. Porträttfynd kommer även att flyttas dit. Nästa stora projekt är Gravstensdatabasen där föreningar och enskilda kan lägga in gravstenar med information.

Projektet Namn åt de döda, NÅDD, fortsätter runt om i landet och planeras vara klart 2014.

I höst kommer förbundet att erbjuda föreningarna Styrelseutbildningar som sedan fortsätter under 2013. Även studieledarutbildningar fortsätter med grund- och fortsättningskurser för ledare i föreningarna.

Studieledarkonferensen

av Sylvia Lundewall

Augusti var det dags för årets begivenhet i släktforsarkretsar; släktforscardagarna. Detta år i vårt närområde – Gävle. Jag deltog i studieledarkonferensen fredagen den 24 augusti. Konferensvärdar var Gunilla Didriksson och Anna Lena Hultman från Sveriges Släktforskarförbund.

Anna Lena Hultman gick igenom och visade gravstensinventeringen. Hur den utvecklats under årens lopp och hur lätt det är nu att registrera och lägga in bilder. Mer än 50 000 gravstenar är inventerade men än finns mycket att göra. Gravstensinventeringen är öppen för alla, det är bara att sätta igång. Det är en kulturgärning som försiggår i det tysta, många gravstenar försvinner varje år så det är bråttom att göra inventeringen. Vad man ska tänka på är att skriva av exakt vad som står på stenen och fotografera i flera olika vinklar för bästa resultat. Fotografera även baksidan där det ofta finns text. Man kan även skriva in släktuppgifter om man känner till några; t ex om man inventerar egna släktens gravar.

En ny skiva presenterades "Begravda i Sverige 2" och fanns att köpa i förbundets monter under lördag-söndag. En utökning från tidigare skivan med drygt 1 miljon begravda.

En annan skiva som också är relativt ny presenterades "Rotemannen" som innehåller 4,7 miljoner poster ur Rotemansarkivet mellan 1878 och 1926. Hela Stockholm utom Norrmalm, Vasastan och Bromma finns med. Skivan innehåller mer material än vad som är utlagt på Stadsarkivets web-plats.

Birgitta och Sylvia

Svenska ortnamn finns också i en ny version på DVD. Ett par nya böcker introducerades också, "Soldatforska" som är nummer 4 i Släktforskarförbundets handböcker och "Släktforskning 2" av Gunilla Didriksson.

Förmiddagen avslutades med ett intressant föredrag av Bo Hansson från Finnsam. Föredraget kallades "Finnskogar och skogsfinnar" och vi fick en utförlig historik över hur svedjefinnarna kom till Sverige och hur själva svedjandet gick till.

Efter den utsökta lunchen kom Bo Hansson tillbaka och berättade om skogsfinska släktnamn som skiljer sig från våra svenska så tillvida att de finska platserna fick familjens namn medan de svenska

platserna ofta ger upphov till släktnamn.

Som avslutning på dagen kom Jeff Fröberg Morris från Family Search, Salt Lake City och gav tips om hur man finner sina rötter i USA. Han höll föredraget på svenska vilket var imponerande även om hans mor är svenska. Det visade sig att det inte alltid är så enkelt att finna emigrerade släktingar beroende på vilken stat de bosatt sig i. Alla stater har inte lagt ut register över invånarna i samma omfattning. Som exempel visade han North Dakota där ett fåtal register finns utlagda medan Minnesota har väldigt många. Folkräkningarna som gjorts vart tionde år sedan 1790 är den källa som flitigast används och som finns tillgänglig till och med 1940. Folkräkningen för 1890 är dessvärre förstörd och går inte att återskapa. 1850 angavs alla personer i hushållet och 1870 togs föräldrarnas födelseort med.

En intressant och lärorik dag, nu ser jag fram emot nästa års släktforscardagar.

Släktforskar dagarna ur min synvinkel

av Barbro Vikström

Det var första gången jag var inne i det blå konserthuset i Gävle. Fyra av Folkare Släktforskarförenings medlemmar skulle delta i Släktforskarförbundets fredagskonferenser. Birgitta och Britt-Marie ämnade sig till ordförandekonferensen, Sylvia till cirkelledarkonferensen och själv styrde jag kosan till träffen med redaktörerna.

Dagen inleddes med information från Sveriges Släktforskarförbund. Anna Lövgren och Anna-Lena Andersson som ledde konferensen berättade bland annat om nyheter i förbundets bokhandel och det fortsatta arbetet med Gravstensinventeringen. Sen fick vi också en skrappa eftersom en undersökning som hade genomförts visade att många medlemsblad inte hade någon som helst information om Sveriges Släktforskarförbund eller dess olika projekt och verksamheter. Vi ska självfallet försöka bättra oss.

Anna Lövgren och Anna-Lena Andersson

Sen var det dags för redaktörerna att presentera sig, sin förening och sitt medlemsblad och dessutom ge tips på någon bra artikel. Många tips förmedlades men det visade sig att det inte bara är An-Siktets redaktörer som efterlyser artiklar till bladet.

Frågan om digital tidning eller vanlig papperstidning är tydligen oundviklig i dessa dagar. Själv förordar jag papperstidning och det är jag tydligen inte ensam om. Jag fick intrycket att de flesta närvarande också gjorde det trots att det blir dyrare. Men det ena utesluter dock inte det andra; många föreningar har redan både pappers- och webbtidning. Det är väl det man ska sträva efter i fortsättningen.

Demonstration av gratisprogram som föreningarna kan ha användning av stod också på dagordningen. Att arbeta i tidningsprogrammet Scribus var planerat till 1 timme men

presentationerna drog ut på tiden så vi hann bara med 15 minuter. Några ord om programmet för bildbehandling Gimp 2. Sen fick vi bryta för lunch.

Mats J Larsson, Kjerstin Olofsson, Solveig Blomstrand, Håkan Skogsjö

Efter den välsmakande lunchen var det paneldiskussion. Panelen bestod av Mats J Larsson, DIS-Syd, Kjerstin Olofsson, Västgöta Genealogiska Förening, Solveig Blomstrand, Släktdata och Håkan Skogsjö, SSf. Tema eller inte var ett av ämnena som diskuterades. Kjerstin Olofsson har i Västgötogenealogen haft olika teman som upptagit hela tidningen. Håkan Skogsjö menade att man skulle ha bredd i utbudet.

Ytterligare gratisprogram hastades igenom bland dem Googledocs och Wordpress.

Lördagen började som sig bör med invigning av släktforskar dagarna. Det utspelade sig vid Musikpaviljongen i Regementsparken och självklart spelade Hemvärnets musikkår. Konferencieren Tomas Bornestaf presenterade Kajsa Ravin som hälsade oss välkomna till Gävle och därefter välkomnade Barbro Stålheim oss till årets släktforskar dagar. Invigningstalare var Barbro Holmberg, landshövding i Gävleborgs län. Invigningen avslutades med att Björn Thunberg från Härnösands Släktforskare överlämnade en släktutredning till landshövdingen.

Efter invigningen lyssnade jag på Maja Hagerman som föreläste "Om konsten att uppfinna sina förfäder".

Det var mycket folk, långa köer. Lunch jättekö, men äta bör man ... Kaffe jättekö, struntar i kaffe. Lång kö till föreläsning av Lars Ericsson Wolke om soldatforskning men jag fick plats. Dagen var en enda lång kö.

Såg fram emot kvällens middag. Ordförande Birgitta skulle tilldelas ett välförtjänt Hedersdiplom. Jag hamnade vid ett bord bakom en monter. Visserligen trevliga bordsgrannar men vi varken

hörde eller såg vad som avhandlades. Det skrällde till i högtalarna när något var på gång men vi uppfattade inte ett ord av vad som sades. Monica Burman och jag försökte hänga med så gott det gick men plötsligt hade Birgitta fått sitt diplom. Vi rusade fram med kameran i högsta hugg.

Förutom Birgitta så fick Bernth Lindfors, Njurunda och Ingemar Rosengren, Halmstad hedersdiplom och årets eldsjäl tilldelades Göran

Larsson, Sotenäs och allt detta utan att vi märkte det.

Lokalen var inte särskilt lämplig för en sådan middag. Åtminstone borde väl högtalarsystemet ha anpassats så att alla kunde höra när pristagarna presenterades. Dessutom hade det inte skadat med någon liten belysning. Pristagarna fick sina diplom i mörkret. Och inte nog med det, på hemvägen var vi nära att kollidera med en älg.

SHF tar över Bygdeband

23 October 2012

SHF:s styrelse har beslutat acceptera ett erbjudande om att ta över den lokalhistoriska databasen Bygdeband. Den nuvarande ägaren Genline/Ancestry ser inga möjligheter att få lönsamhet i databasen och ser i SHF en ägare som kan ta långsiktigt ansvar för databasens drift och utveckling. SHF och Genline/Ancestry har underrättat de ca 400 föreningar som använder Bygdeband. I helgen informerades även de regionala hembygdsförbunden.

Bygdeband, som skraddarsyts för att passa hembygdsföreningarna, blir genom ägarbytet hembygdsrörelsens egen nationella lokalhistoriska databas. SHF får Bygdeband gratis.

Arbetet med att ta fram avtal för ägarbytet pågår. Planen är att det ska vara genomfört från årsskiftet. SHF kommer inte att själv svara för drift och support av databasen. Det arbetet ska förläggas till Släktforsknars Hus i Leksand som kommer att jobba på SHF:s uppdrag. Släktforsknars Hus har lång erfarenhet av både släkt- och bygdeforskning och har under flera år utfört olika tjänster åt Genline/Ancestry. I samband med ägarbytet sker ett antal förändringar av Bygdeband. Den viktigaste förändringen är att inloggningen tas bort. Bygdeband kommer därmed att vara öppen för alla, och sökbar via sökmotorer som t ex Google och Riksantikvarieämbetets söktjänst K-samsök.

Både SHF och Genline/Ancestry är övertygade om att hembygdsrörelsen ser positivt på ägarbytet. Under hösten kommer SHF med mer information om förändringen.

Jan Nordwall, generalsekreterare.

Källa: Sveriges Hembygdsförbund, www.hembygd.se

Publicerad på Sveriges Släktforskarförbunds hemsida, Rötter.

Ingegerd Troedsson

Ingegerd född Cederlöf i Stockholm den 5/6 1925. Hon var förutom f.d. statsråd, talman, författare även medlem i FSF sedan 1997.

Ingegerd Troedsson avled den 3/11 2012 i Hacksta i Uppland i en ålder av 84 år.

Vi lyser frid över hennes minne.

USA:s folkräkning 1940

USA:s folkräkning från 1940 släpptes den 2 april i år. Den innehåller detaljerad släktinformation, som namn, ålder, adresser, yrke, civilstånd, födelseort, medborgarskap, bostadsägande och förhållande mellan personer i hushållet. Flera nya och intressanta frågor finns med.

För första gången identifieras var individen levde fem år tidigare. Information om löner och utbildningsnivå finns även med.

Fem procent av befolkningen fick besvara kompletterande frågor om föräldrarnas födelseort, modersmål och sysselsättning. Kvinnor fick svara på om de varit gifta mer än en gång, hur gamla de var när de gifte sig första gången och antal barn de fött.

1940 års folkräkning är fritt tillgänglig, alltså helt gratis hos flera olika leverantörer. Amerikanska riksarkivets version finns på:

<http://1940census.archives-gov>

Fler än 3.8 miljoner bilder och 132 miljoner människor från 1940 års folkräkning kommer stegvis att göras tillgängliga.

Indexering, dvs överföring av bilderna till sökbar text pågår för fullt. Status för indexeringen hittar du här: <https://familysearch.org/1940census/>

Källa: Diskulogen

Bilder från släktforskdagarna i Gävle

Birgitta, Britt-Marie, Sylvia, Marie